

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Protogatio termini solutionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

§. III. Prorogatio termini solutionis.

1. Inquires secundo: Si creditor prorogat debitori terminum solutionis, remaneatque fidejussor liber à sua fidejussione?

Respondeo, cum necessaria distinctione: Si enim fidejussor se obligavit ad annum, v.g. liber remanebit, quia obligatio non se extendit ultra partem conventionem. Nota, sicuti, qui fidejussit pro capitali, non intelligitur fidejussisse pro interesse; ita qui pro uno tempore, non intelligitur pro alio. At vero, si fidejussor se obligavit absolute, nullum determinando tempus, non remanebit liber. Ita Azor. 3. p. 1. 11. c. 22. dub. 12. Sylv. v. fidejussor, quest. 14. quia indefinita fuit obligatio. Addit Mantica, de tacitis, & ambiguis obligationibus, tempus in dubio censeri appositum ad limitandam obligationem, ex l. item quaritur, §. Qui impleto, ff. locati, & conducti.

§. IV. Pretium ex Fidejussione.

1. Inquires tertio: An ex obligatione, quam subit fidejussor, possit accipere pretium, seu mercedem à debitori in cuius favorem fidejuberet?

Respondeo: Si adsit periculum solvendi fidejussorem, certum est, posse proportionatum quid accipere, quia sic fidejuberet, est pretio æstimabile, ut ex se patet: & quamvis deinde fidejussor nihil damni senserit, potest tamen illud accipere, quia non accipit pro damno, sed pro periculo.

2. Quid autem, si nullum prorsus est periculum, nulla molestia, nulla incommoditas, ut si fidejussori certum sit, nullum ipsi ex fidejussione damnum eventurum, poteritne aliquid accipere?

Respondeo, adhuc cum Azor. loc. cit. dub. 5. Bonac. loc. cit. num. 12. alios afferente, posse aliquid proportionatum experti viri arbitrio mensurandum. Ratio est, quia adhuc illam obligationem, quamvis sine incommodo suscipere, est pretio æstimabile, illamque gratis assumere nemo tenetur.

§. V. Quis possit fidejuberet?

1. Inquires quarto: Quinam possunt fidejuberet?

Respondeo, qui bona habent, vel eorum liberam administrationem. Hinc pauperes, pupilli, filii familias non habentes peculium castrense, vel quasi castrense, Religiosi à fidejubendi munere repelluntur.

2. Repelluntur etiam Clerici à fidejubendo pro Laicis, licet teneat fidejussio, si fideiubeant. Cap. ultim. de fidejussoribus. Immo si iam receptum videtur, apud Less. l. 2. c. 28. §. 19. Bonac. l. c. p. 2. saltem raro posse eos fidejuberet etiam Laicis, modò id faciant de suo patrimonio, vel fructibus sui Beneficii sine damno Ecclesie, & sine periculo, ut de pauperentur.

3. Repellitur item mulier, quæ invalidè fidejuberet pro viro: validè tamen pro filiis, sed cum quibusdam solemnitatibus, id est, cum instrumento publico, adhibitis testibus tribus cum subscriptione. Verum, ipsa eadem potest eam fidejussorem rescindere (si voluerit uti privilegio Senatûs consulti Velleiani, sed ante sententia executionem) & tunc ipsa ad nihil obligabitur etiam in conscientia. Lege Delugo d. 3. de Inst. n. 11.

4. Excipiuntur autem aliqui casus, in quibus mulier fidejubs uti hoc Velleiano privilegio non valet. Primò, si pretio conducta fidejussit. Secundò, si huic privilegio renuntiavit coram Magistratu, vel cum juramento, nam cum hoc privilegium in ipsius favorem peculiarem concessum sit, renuntiare illi poterit. Tertio, si fidejussit pro dote, vel pro suo creditore, vel pro libertate servi. Quarto, si fidejussit in fraudem. Quintò, si post annum à fidejussione pignus dedit, aut obligationem iterum suscepit. Quæ omnia pluribus tractata videri possunt apud Doctores. Mol. Rebellum, Less. Gomez, aliisque ci-

tatos à Bonac. loc. cit. p. 2. & à Sancti. l. 4. matrim. d. 9. num. 15.

§. VI. Quando fidejussor potest agere, ut liberetur à Fidejussione?

1. Sane in tribus casibus, qui enumerantur à Sacro Textu C. fin. de fidejussoribus, his verbis: *Eum, pro quo te fidejussorem obligasti, si diu in debiti obligatione esset, aut dissipare bona sua cepit, seu super hoc condemnatus fuisti, jure poteris convenire, ut te à fidejussione debeat liberare.* Hec Textus. Vide Glossam, & textus Civiles ab illa citatos.

CAPVT II.

De Assecuratione.

1. Assecuratio est contractus, quo quis ob pretium suscipit in se periculum rei aliene, obligando se ad illius rei compensationem ita, ut pereunte tota re, totam compenset, pereunte parte, partem. Licitus est ejusmodi contractus, quia est contractus fortis, & propter eandem rationem erit licitus, etiam, quando asssecuratur vicia alieni, jus per aliquot annos, &c.

2. Debet tamen, ut sit justus, habere quatuor conditiones: Primam, ut adsit æqualitas inter pretium, & pericula: id, quod certe vel lex, vel usus communis, vel vir expertus judicabit. Secundam, ut asssecuratio sit libera, non extorta. Tertiam, ut asssecurator admoneatur de periculis, quo scilicet sic videat, an velit, & quantum possit petere pro gravamine, quod subit. Quartam, ut res, quæ asssecuratur, existat, & quidem cum periculo, scilicet quid asssecurabitur? Adde, & quintam, ut qui asssecurat habeat bona, quibus totius rei asssecurate compensationem facere possit, si ea tota pereat, vel partis, si solam partem asssecuravit.

Qui scit rei eventum, an possit asssecurationem præstare?

3. Ex dictis conditionibus infero primò, si quis petat asssecurationem à te certò sciens, rem Navium, v.g. perisse, vel eam esse vacuum mercibus, invalidam esse tuam asssecurationem de Navi, vel de Mercibus, atque adeo injustè illum accipere deinde à te compensationem, quia te ipsa nihil asssecurare potuisti. Dico, (Certò) nam si sit dubium, quod dubium tibi notum fiat, poterit procedi ad asssecurationem pretii ejusmodi dubio proportionati.

4. Quæres: Quid contrà? Si ergo sciam per Astrologiam, v.g. non fore tempestatem (sic supponamus) vel per admonitionem amicorum certam mare tutum esse à Piratis: Breviser sim certus nullum subesse periculum, possumne ob asssecurationem Navis tantum accipere, quantum alius acciperet, qui hæc nescit?

Respondeo, posse docet Lessius lib. 2. cap. 28. num. 27. Sed mihi, & Bonac. disput. 3. de contract. quest. 9. pari. 3. num. 3. v. Sed contrarium mihi, videtur non posse, quia, si nihil re vera asssecuraretur, non esset contractus fortis.

Qui nihil habet, an possit asssecurare?

5. Infero secundo, si tu asssecurator nulla bona habens, nec habere sperans, quibus possis compensare rem, si forte pereat, fingas habere, asssecures, invalidam esse tuam asssecurationem, & injustam, & quia non est æqua conditio ex utraque parte, unde nihil potes accipere pro ejusmodi asssecuratione.

Qui